

# МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО ЦИКЛУ В ШКОЛІ

21–22 березня 2013 р. в Чернігівському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського була проведена Всеукраїнська науково-практична конференція «Взаємозв'язок курсів естетики і художньої культури з викладанням літератури, музики і образотворчого мистецтва в школі». Безпосередніми організаторами цього наукового заходу стали кафедри суспільних і філологічних дисциплін та методики їх викладання, відділ виховної роботи та здорового способу життя інституту. До організації конференції також долучилися Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Управління освіти і науки Чернігівської облдержадміністрації, Чернігівський інститут мистецтв і менеджменту культури, Чернігівське музичне училище імені Л. Ревуцького, Чернігівський музей сучасного мистецтва «Гласт-Арт».

Конференція проходила у форматі сесій, які послідовно і різнобічно розкривали її загальну тематику. Перша сесія була присвячена теоретико-естетичним та методологічним аспектам проблеми синтезу мистецтв. Саме естетика як філософська дисципліна покликана давати загальні методологічні підходи щодо аналізу мистецтва як цілісного феномену. Такий інтегральний погляд мають враховувати шкільні вчителі у викладанні окремих художньо-естетичних курсів літератури, музики та образотворчого мистецтва, щоб навчальні дисципліни одного циклу давали загальне, цілісне уявлення про мистецтво. Висвітлювалися проблеми творчості та чуттєвого сприйняття світу митцем (О. М. Петрова, В. А. Личкова), питання синтезу мистецтва та синестезії (С. М. Холодницька, С. В. Янковський, О. І. Свінцицька, О. П. Дудар), ролі естетики та філософії у викладанні шкільних предметів (О. П. Поліщук, І. Б. Слоневська). Особлива увага приділялася осмисленню сучасних трансформацій естетосфери та самої естетики і вказувалося на необхідність урахування цих трансформацій під час викладання мистецьких предметів у школі.

На другій сесії піднімалися питання, пов'язані з вивченням художньої літератури в естетичному та історико-культурному контекстах. Ключовими темами стали: проблеми сприйняття літературного тексту, що розглядалися і в загальнотеоретичному ключі (Л. А. Чабак), і на прикладі конкретних творів (Н. В. Конончук); питання історії української естетичної думки у зв'язках з літературою та літературознавством (В. І. Пуліна, М. В. Каранда, Т. В. Андрійчук); проблеми використання творів суміжних видів мистецтв у викладанні літератури в школі (О. А. Гальонка, С. Р. Молочко). Окре-

мим тематичним блоком стали виступи з дослідження художніх текстів від давньоруських літературних пам'яток до літератури постмодерну (О. С. Колесник, К. В. Сичова, Ж. О. Янковська, Т. П. Матюшкіна, М. С. Нужник, О. С. Дем'яненко, М. М. Гирич, Д. Ю. Мельниченко, Г. С. Файзулліна).

Третя сесія присвячувалася вивченню музики та образотворчого мистецтва в естетичному та історико-культурному контекстах. Виступи вчених-теоретиків і вчителів-практиків дали змогу екстраполювати суто теоретичні проблеми на методику викладання мистецтва в школі. Були розглянуті загальні принципи викладання предметів галузі «Мистецтво» (О. М. Грисюк), питання історії козацького мистецтва (В. М. Піщанська), його окремих напрямів (А. А. Волинець, С. П. Стоян). Низка доповідей безпосередньо присвячувалася музиці та образотворчому мистецтву, особливостям сучасного арт-простору (М. А. Загорулько, Г. В. Карась, О. О. Колотова, О. М. Дімініяца, І. В. Харитюк, О. В. Стрілець, В. М. Жлудько).

Четверта сесія «Підготовка вчителів і студентів до викладання дисциплін художньо-естетичного циклу» логічно завершувала послідовне розгортання тематики конференції та унаочнювала її наскрізну мету. Широкий спектр розглянутих проблем демонстрував нерозривний взаємозв'язок філософських дисциплін, зокрема естетики, з професійною підготовкою вчителів. Увага доповідачів зосередилася на ролі філософських дисциплін та предметів художньо-естетичного циклу у формуванні ціннісних орієнтацій майбутніх учителів (О. О. Чорний, В. С. Вергунова, М. В. Ольховик, Л. С. Чорна, О. В. Рябініна); особливостях професійної підготовки вчителів музики (В. В. Мішедченко), специфіці підвищення кваліфікації працівників закладів культури та вчителів естетики та художньої культури (С. В. Малишко); ролі медіаосвіти в системі сучасної школи (М. М. Коропатник).

Отже, проблемне поле конференції відзначалося значною широтою, але, водночас, багатий спектр тематики виступів був підпорядкований наскрізним завданням цього наукового заходу – інтеграції теоретичних знань і методичних зусиль на базі загально-естетичної методології та теорії художньої культури.

**Оксана Колотова,**  
канд. філос. наук  
(Чернігівський державний технологічний університет)